

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

27 juillet 2020

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 24 janvier 1977
relative à la protection de la santé
des consommateurs en ce qui concerne
les denrées alimentaires et les autres produits,
visant à interdire la vente
de cartouches métalliques contenant
du protoxyde d'azote aux mineurs**

**Proposition de loi modifiant la loi
du 24 janvier 1977 relative à la protection
de la santé des consommateurs
en ce qui concerne les denrées alimentaires et
les autres produits en vue d'interdire
la vente de protoxyde d'azote aux mineurs, de
réserver la vente de protoxyde d'azote
aux particuliers aux pharmacies, et
de réserver la vente de protoxyde d'azote
à usage professionnel à certains commerces
désignés à cet effet et
non ouverts aux particuliers**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA SANTÉ ET DE L'ÉGALITÉ DES CHANCES
PAR
MME **Barbara CREEMERS**

**EN REMPLACEMENT DU DOCUMENT DISTRIBUÉ
PRÉCÉDEMMENT**

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

27 juli 2020

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van 24 januari 1977
betreffende de bescherming
van de gezondheid van de gebruikers
op het stuk van de voedingsmiddelen en
andere producten, teneinde de verkoop aan
minderjarigen van metalen patronen
met distikstofmonoxide te verbieden**

**Wetsvoorstel tot wijziging van de wet
van 24 januari 1977 betreffende
de bescherming van de gezondheid van
gebruikers op het stuk
van de voedingsmiddelen en andere
producten, teneinde de verkoop
van distikstofmonoxide aan minderjarigen
te verbieden, de verkooppunten
voor distikstofmonoxide voor particulieren
te beperken tot apotheken en
de verkooppunten van distikstofmonoxide
voor professioneel gebruik te beperken
tot daartoe voorziene handelszaken
die niet toegankelijk zijn voor particulieren**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR GEZONDHEID EN GELIJKE KANSEN
UITGEBRACHT DOOR
MEVROUW **Barbara CREEMERS**

**TER VERVANGING VAN HET VROEGER RONDGEDEELDE
STUK**

03004

**Composition de la commission à la date de dépôt du rapport/
Samenstelling van de commissie op de datum van indiening van het verslag**

Président/Voorzitter: Thierry Warmoes

A. — Titulaires / Vaste leden:

N-VA	Kathleen Depoorter, Frieda Gijbels, Yoleen Van Camp
Ecolo-Groen	Séverine de Laveleye, Barbara Creemers, Laurence Hennuy
PS	Patrick Prévot, Hervé Rigot, Eliane Tillieux
VB	Steven Creyelman, Dominiek Sneppe
MR	Magali Dock, Caroline Taquin
CD&V	Nawal Farih
PVDA-PTB	Thierry Warmoes
Open Vld	Robby De Caluwé
sp.a	Karin Jirofiée

B. — Suppléants / Plaatsvervangers:

Björn Anseeuw, Tomas Roggeman, Darya Safai, Valerie Van Peel
Simon Moutquin, Sarah Schlitz, Jessika Soors, Evita Willaert
Jean-Marc Delizée, Marc Goblet, Sophie Thémont, Laurence Zanchetta
Nathalie Dewulf, Kurt Ravyts, Hans Verreyt
Michel De Maegd, Isabelle Galant, Benoît Piedboeuf
Els Van Hoof
Sofie Merckx, Nadia Moscufo
Tania De Jonge, Goedele Liekens
Jan Bertels, Kris Verduyck

C. — Membre sans voix délibérative / Niet-stemgerechtigd lid:

cdH	Catherine Fonck
-----	-----------------

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
CD&V	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
sp.a	: socialistische partij anders
cdH	: centre démocrate Humaniste
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant - Onafhankelijk

<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>		<i>Afkorting bij de numerering van de publicaties:</i>	
DOC 55 0000/000	Document de la 55 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi	DOC 55 0000/000	Parlementair document van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toezpraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

SOMMAIRE	Pages
I. Procédure	4
II. Exposés introductifs	5
III. Discussion générale	6
IV. Discussion des articles et votes	8

INHOUD	Blz.
I. Procedure	4
II. Inleidende uiteenzettingen	5
III. Algemene bespreking.....	6
IV. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen	8

Voir:

Doc 55 0390/ (S.E. 2019):

- 001: Proposition de loi de M. Bacquelaine et consorts.
- 002: Modification auteur.
- 003 et 004: Amendements.
- 005: Modification auteur.
- 006 et 007: Amendements.
- 008: Avis du Conseil d'état.
- 009 et 010: Amendements.

Voir aussi:

- 012: Texte adopté par la commission.

Doc 55 0641/ (2019/2020):

- 001: Proposition de loi de M. Creyelman et consorts.

Zie:

Doc 55 0390/ (B.Z. 2019):

- 001: Wetsvoorstel van de heer Bacquelaine c.s.
- 002: Wijziging indiener.
- 003 en 004: Amendementen.
- 005: Wijziging indiener.
- 006 en 007: Amendementen.
- 008: Advies van de Raad van State.
- 009 en 010: Amendementen.

Zie ook:

- 012: Tekst aangenomen door de commissie.

Doc 55 0641/ (2019/2020):

- 001: Wetsvoorstel van de heer Creyelman c.s.

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné la présente proposition de loi au cours de ses réunions des 15 et 22 octobre, 10 décembre 2019, 4 et 18 février et 7 juillet 2020.

I. — PROCÉDURE

Au cours de la réunion du 10 décembre 2019, M. Steven Creyelman (VB) a demandé que sa proposition de loi DOC 54 0641/001 soit jointe à la discussion.

Au cours de la réunion du 15 octobre, la commission a décidé de demander l'avis des personnes suivantes:

- l'AFMPS;
- Fedito;
- Eurotox;
- Transit asbl;
- Modus Vivendi asbl;
- Zone de police Bruxelles-Ouest;
- Zone de police Bruxelles-Nord;
- VAD (*Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs*).

Les avis ont été reçus et la commission a pu en prendre connaissance avant la réunion du 4 février 2020.

Au cours de cette même réunion, par 12 voix contre 2, la commission a décidé de prendre le texte de la proposition de loi DOC 55 0390/001 comme texte de base.

La commission a également demandé un avis du service juridique de la Chambre tant sur la proposition de loi que sur les amendements n°s 1 à 10. Cette demande d'avis porte sur la légistique des différents textes, sur la compatibilité des dispositions proposées avec la réglementation européenne, sur l'application éventuelle de la procédure TRIS (directive (UE) 2015/1535) et sur le caractère éventuellement trop restrictif de certaines notions, comme celle de "cartouches métalliques".

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsvoorstel besproken tijdens haar vergaderingen van 15 en 22 oktober, 10 december 2019, 4 en 18 februari 2020 en 7 juli 2020.

I. — PROCEDURE

Tijdens de vergadering van 10 december 2019 heeft de heer Steven Creyelman (VB) verzocht zijn wetsvoorstel DOC 55 0641/001 aan de bespreking toe te voegen.

Tijdens de vergadering van 15 oktober 2019 heeft de commissie besloten het advies in te winnen van de volgende instanties:

- het FAGG;
- Fedito;
- Eurotox;
- Transit asbl;
- Modus Vivendi asbl;
- Politiezone Brussel-West;
- Politiezone Brussel-Noord;
- VAD (*Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs*).

De commissie heeft de adviezen ontvangen en heeft er vóór de vergadering van 4 februari 2020 kennis van kunnen nemen.

Tijdens diezelfde vergadering heeft de commissie met 12 tegen 2 stemmen beslist om het wetsvoorstel DOC 55 0390/001 als basistekst te gebruiken.

De commissie heeft tevens het advies gevraagd van de Juridische Dienst van de Kamer van volksvertegenwoordigers over zowel het wetsvoorstel als de amendementen nrs. 1 tot 10. Dat verzoek om advies heeft betrekking op het wetgevingstechnisch aspect van de verschillende voorstellen, op de verenigbaarheid van de voorgestelde bepalingen met de Europese regelgeving, op de eventuele toepassing van de TRIS-procedure (richtlijn (EU) 2015/1535) en op het mogelijk te beperkende karakter van bepaalde begrippen, zoals "metalen patronen".

Au cours de sa réunion du 18 février 2020, la commission a décidé de demander l'avis du Conseil d'État tant sur la proposition de loi ainsi que sur les amendements n°s 1 à 11. Le Conseil d'État a rendu son avis le 24 mars 2020 (DOC 55 0390/008).

Le texte adopté de la proposition de loi a été intégré le 11 septembre 2020 dans la banque de données TRIS de la Commission européenne.

II. — EXPOSÉS INTRODUCTIFS

A. Proposition de loi DOC 55 0390/001

Mme Caroline Taquin (MR), coauteur de la proposition de loi n° 390, a renvoyé aux développements (DOC 55 0390/001, p. 3 à 5).

Elle souhaite connaître la position de la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique sur cette proposition de loi.

B. Proposition de loi DOC 55 0641/001

M. Steven Creyelman (VB), auteur principal de la proposition de loi, rappelle que la problématique du protoxyde d'azote – mieux connu sous le nom de gaz hilarant – est apparue il y a environ six mois. L'usage récréatif du gaz hilarant est de plus en plus fréquent ces dernières années, à titre de drogue festive en raison, de sa facilité d'utilisation et de son prix particulièrement bas.

L'utilisation de ce gaz présente toutefois de nombreux risques sanitaires (étourdissement, accélération de la respiration, indisposition, perte d'équilibre) et psychiques (euphorie, rire incontrôlé) tant pour son utilisateur que pour les tiers.

Aux Pays-Bas, 60 cas d'intoxication ont été répertoriés en 2016 et 960 pour les sept premiers mois de 2019. Le phénomène s'étend à la Belgique. Ainsi, dans la zone de police Bruxelles Ouest ont été retrouvées 2 750 capsules et 9 grandes bouteilles de protoxyde d'azote. Des accidents de la route dus à la consommation de gaz hilarant ont eu lieu dans différentes communes.

Pour ces différentes raisons, les auteurs de la proposition de loi proposent d'interdire la vente de protoxyde d'azote aux mineurs, d'en réserver la vente aux particuliers aux pharmacies, et de réserver la vente de protoxyde d'azote à usage professionnel à certains commerces désignés à cet effet et non ouverts aux particuliers.

Tijdens de vergadering van 18 februari 2020 heeft de commissie beslist het advies van de Raad van State te vragen over zowel het wetsvoorstel als de amendementen nrs. 1 tot 11. De Raad van State heeft zijn advies uitgebracht op 24 maart 2020 (DOC 55 0390/008).

De aangenomen tekst van het wetsvoorstel werd op 11 september 2020 ingevoerd in de TRIS-database van de Europese Commissie.

II. — INLEIDENDE UITEENZETTINGEN

A. Wetsvoorstel DOC 55 0390/001

Mevrouw Caroline Taquin (MR), mede-indienster van het wetsvoorstel, verwijst naar de toelichting (DOC 55 0390/001, blz. 3 tot 5).

Ze vraagt wat het standpunt van de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid over dit wetsvoorstel is.

B. Wetsvoorstel DOC 55 0641/001

De heer Steven Creyelman (VB), hoofdindienster van het wetsvoorstel, wijst erop dat het probleem omtrent distikstofmonoxide – beter bekend als lachgas – ongeveer zes maanden geleden is opgedoken. Lachgas wordt de jongste jaren steeds vaker recreatief gebruikt als partydrug. Het is immers gemakkelijk te gebruiken en het is bijzonder goedkoop.

Het gebruik van lachgas brengt echter zowel voor de gebruiker als voor derden heel wat risico's met zich mee voor de lichamelijke gezondheid (duizeligheid, versnelling van de ademhaling, onpasselijkheid, evenwichtsverlies) en voor de geestelijke gezondheid (euforie, ongecontroleerd lachen).

In Nederland zijn er in 2016 zestig gevallen van intoxicatie geweest, terwijl dat er in de eerste zeven maanden van 2019 al 960 waren. Het verschijnsel breidt zich nu uit naar België. Zo werden in de Brusselse politiezone West 2 750 patronen en 9 grote flessen distikstofmonoxide aangetroffen. In verschillende gemeenten vonden verkeersongevallen plaats als gevolg van lachgas.

Om al die redenen stellen de indieners van het wetsvoorstel voor om de verkoop van distikstofmonoxide aan minderjarigen te verbieden, om de verkoop aan particulieren te beperken tot de apotheken en om de verkooppunten van distikstofmonoxide voor professioneel gebruik te beperken tot daartoe aangewezen handelszaken die niet toegankelijk zijn voor particulieren.

M. Creyelman fait encore remarquer que ces derniers mois, plusieurs communes ont déjà pris des mesures pour lutter contre la consommation des capsules de protoxyde d'azote. Il importe de légiférer au niveau fédéral afin d'harmoniser les mesures à prendre.

III. — DISCUSSION GÉNÉRALE

Mme Caroline Taquin (MR), coauteur de la proposition de loi DOC 54 0390/001, souhaite que soit communiqué à la commission le rapport actualisé de la ministre des Affaires sociales et de la Santé publique afin de pouvoir mesurer l'ampleur du phénomène. Elle rappelle que certains bourgmestres ont déjà pris des mesures dans leurs communes respectives.

Le représentant de la ministre des Affaires sociales et de la santé publique signale que la ministre a demandé à l'AFPMS d'actualiser son rapport de 2015. Ce rapport doit encore être traduit.

Mme Caroline Taquin (MR) signale que ce rapport est attendu pour 2020. Elle demande des informations sur la législation en vigueur aux Pays-Bas.

M. Steven Creyelman (VB), auteur principal de la proposition de loi DOC 55 0641/001, est convaincu que le problème est plus grave que prévu et que la ministre en sous-estime l'ampleur, comme il ressort d'ailleurs de sa réponse à une question orale sur le sujet.

Mme Catherine Fonck (cdH) souhaite que soit communiqué à la commission, le rapport du groupe de travail créé sur cette problématique au sein de l'AFPMS.

M. Patrick Prévot (PS) comprend les motivations des auteurs des propositions de loi, compte tenu des risques pour la santé publique que comporte l'utilisation de gaz hilarant. Il comprend également le désarroi de certaines communes qui disposent de peu de moyens pour lutter contre ce phénomène. M. Prévot émet cependant des doutes sur l'utilité d'une interdiction de vente aux mineurs comme le préconisent les propositions de loi. En effet, il est très facile de trouver des cartouches de protoxyde d'azote sur internet et la législation belge ne pourra pas interdire la vente sur des sites étrangers.

Certains bourgmestres ont déjà pris des mesures mais elles ne sont pas nécessaires dans toutes les communes.

De heer Creyelman wijst er voorts op dat meerdere gemeenten de afgelopen maanden maatregelen hebben genomen om het gebruik van patronen met distikstofmonoxide tegen te gaan. Het is belangrijk dat op federaal niveau wetgevend wordt opgetreden teneinde de te nemen maatregelen op elkaar af te stemmen.

III. — ALGEMENE BESPREKING

Mevrouw Caroline Taquin (MR), mede-indienster van wetsvoorstel DOC 55 0390/001, wil dat het geactualiseerde rapport van de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid aan de commissie wordt bezorgd teneinde de omvang van het verschijnsel te kunnen inschatten. Ze wijst erop dat sommige burgemeesters in hun gemeente al maatregelen hebben genomen.

De vertegenwoordiger van de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid wijst erop dat de minister het FAGG heeft verzocht zijn rapport van 2015 te actualiseren. Dat rapport moet nog worden vertaald.

Mevrouw Caroline Taquin (MR) wijst erop dat het rapport in 2020 wordt verwacht. Ze vraagt informatie over de vigerende wetgeving in Nederland.

De heer Steven Creyelman (VB), hoofdindienster van wetsvoorstel DOC 55 0641/001, is ervan overtuigd dat het probleem ernstiger is dan gedacht en dat de minister de omvang ervan onderschat, zoals overigens blijkt uit haar antwoord op een mondelinge vraag over dit onderwerp.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) wil dat het rapport van de werkgroep die hiervoor binnen het FAGG werd opgericht aan de commissie wordt bezorgd.

De heer Patrick Prévot (PS) begrijpt de beweegredenen van de indieners van de wetsvoorstellen. Het gebruik van lachgas houdt immers risico's in voor de volksgezondheid. Hij heeft ook begrip voor de radeloosheid van sommige gemeenten die over weinig middelen beschikken om dit verschijnsel aan te pakken. Niettemin heeft de heer Prévot twijfels bij het nut van een verbod op de verkoop aan minderjarigen, dat beide wetsvoorstellen beogen. Patronen met distikstofmonoxide zijn immers heel gemakkelijk via het internet te verkrijgen en de Belgische wetgeving kan de verkoop op buitenlandse websites niet verbieden.

Sommige burgemeesters hebben al maatregelen genomen, maar die zijn echter niet in alle gemeenten noodzakelijk.

M. Prévot est d'avis qu'à elle seule une interdiction de vente aux mineurs ne résoudra pas le problème. Il préconise une approche préventive par le biais d'une meilleure information de la population et, en particulier des mineurs. À l'appui de ses propos, il se réfère à l'avis émis par le groupe de travail interadministrations au sein de l'AFPMS qui recommande, entre autres, de soutenir les initiatives en matière d'information sur l'utilisation sûre, de poursuivre l'étude structurée sur l'utilisation des gaz hilarants et de veiller à une meilleure prévention.

Mme Catherine Fonck (cdH) plaide pour une législation uniforme pour l'ensemble du territoire. Bien que les initiatives des communes se multiplient, elles ne sont pas bétonnées sur le plan juridique et peuvent poser problème ultérieurement.

La protection des mineurs est cruciale. À cette fin, Mme Fonck a introduit l'amendement n° 1 (DOC 55 0390/003) visant à prévoir qu'une mention indiquant la dangerosité du protoxyde d'azote soit apposée sur chaque contenant. Mme Fonck a également introduit l'amendement n° 2 (DOC 55 0390/003) visant à préciser que l'interdiction de vente aux mineurs vise également les sites de commerce électronique.

Enfin, elle introduit l'amendement n° 5 (DOC 55 0390/006) afin de prévoir des sanctions en cas de non-respect de l'interdiction de vente aux mineurs. Des sanctions peuvent servir de leviers supplémentaires aux autorités locales.

Mme Frieda Gijbels (N-VA) est d'avis qu'il faut combler les lacunes de la législation en ce qui concerne la vente de capsules de protoxyde d'azote, dont l'utilisation est dangereuse non seulement pour les jeunes mais aussi pour les adultes. Toutefois, il est compliqué de prendre de sanctions étant donné que l'utilisation du protoxyde d'azote est difficile à détecter.

Mme Gijbels estime qu'il ne faut pas limiter l'interdiction de vente uniquement aux mineurs. En effet, un marché parallèle risque de se développer. C'est la raison pour laquelle, le groupe N-VA a introduit deux amendements visant à interdire la vente de protoxyde d'azote aux particuliers en général. En compensation, le secteur alimentaire disposerait du temps nécessaire pour développer d'autres usages du produit.

M. Jan Bertels (sp.a) propose qu'un groupe de travail informel se penche sur une résolution à l'attention du parlement européen.

De heer Prévot is van oordeel dat alleen een verbod op de verkoop aan minderjarigen het probleem niet zal oplossen. Hij is voorstander van een preventieve aanpak via een betere voorlichting van de bevolking en in het bijzonder van de minderjarigen. Ter ondersteuning van zijn betoog, verwijst de spreker naar het advies van de werkgroep waarin de verschillende diensten van het FAGG verenigd zijn. Die werkgroep beveelt onder meer aan de voorlichtingsinitiatieven over een veilig gebruik te ondersteunen, het gestructureerde onderzoek naar het gebruik van lachgas voort te zetten en toe te zien op een betere preventie.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) pleit voor een eenvormige wetgeving voor heel het grondgebied. Almaar meer gemeenten nemen initiatieven, maar de juridische grondslag daarvan is onzeker, wat later tot problemen zou kunnen leiden.

De bescherming van de minderjarigen is van wezenlijk belang. Daarom zal mevrouw Fonck amendement nr. 1 (DOC 55 0390/003) indienen, waarmee wordt beoogd dat op elke verpakking wordt gewaarschuwd voor de gevaren van distikstofmonoxide. Mevrouw Fonck zal voorts amendement nr. 2 (DOC 55 0390/003) indienen, dat ertoe strekt te vermelden dat de verkoop aan de minderjarigen ook op de internethandel van toepassing is.

Tot slot zal zij amendement nr. 5 (DOC 55 0390/006) indienen, teneinde te voorzien in sancties voor het geval het verbod op de verkoop aan minderjarigen niet wordt nageleefd. Sancties kunnen dienen als bijkomend middel voor de lokale overheid.

Mevrouw Frieda Gijbels (N-VA) meent dat inzake de verkoop van distikstofmonoxidecapsules de leemten in de wetgeving moeten worden weggewerkt, want het gebruik van die stof is niet alleen voor jongeren gevaarlijk, maar ook voor volwassenen. Het is echter niet eenvoudig om sancties op te leggen, omdat het gebruik van distikstofmonoxide moeilijk op te sporen is.

Mevrouw Gijbels meent dat het verkoopverbod niet alleen voor de minderjarigen moet gelden, omdat er een parallelle markt dreigt te ontstaan. Om die reden heeft de N-VA-fractie twee amendementen ingediend die beogen de verkoop van distikstofmonoxide aan privépersonen in het algemeen te verbieden. Ter compensatie zou de voedingssector de nodige tijd krijgen om alternatieven te ontwikkelen voor het gebruik van het product.

De heer Jan Bertels (sp.a) stelt voor dat een informele werkgroep een resolutie ter attentie van het Europees Parlement zou voorbereiden.

Mme Sofie Merckx (PVDA-PTB) se rallie à cette proposition. Elle prendra l'initiative de convoquer ce groupe de travail.

Mme Nawal Farih (CD&V) reconnaît l'ampleur du problème. Ce phénomène s'intensifie également dans le Limbourg, notamment en raison de la proximité de la frontière avec les Pays-Bas, qui appliquent une réglementation différente.

IV. — DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Article 1er

Cet article ne donne lieu à aucune observation.

Il est adopté à l'unanimité.

Art. 2

Mme Catherine Fonck (cdH) dépose l'amendement n° 1 (DOC 55 0390/003) visant à préciser qu'une mention indiquant la dangerosité du protoxyde d'azote est apposée sur chaque contenant incluant ce produit. L'entrée en vigueur de cette disposition est retardée d'un an pour laisser une période d'adaptation pour l'étiquetage.

L'amendement n° 1 est retiré et remplacé par l'amendement n° 13 (DOC 55 0390/010), qui tient compte d'une observation du Conseil d'État. Il est précisé que l'obligation de mention ne s'applique pas à tous les produits contenant du protoxyde d'azote, mais seulement aux cartouches métalliques destinées à l'utilisation domestique de siphons alimentaires contenant du protoxyde d'azote.

Mme Kathleen Depoorter (N-VA) salue l'idée d'apposer une mention sur les produits. En effet, il ressort des témoignages de médecins présentés dans un reportage diffusé sur Bruzz que les jeunes ne savent généralement pas que le protoxyde d'azote est une drogue dangereuse. Le problème de la consommation de gaz hilarant par les jeunes est sous-estimé. Tous les membres qui exercent la fonction de bourgmestre d'une commune pourront confirmer ce constat. L'intervenante soulève encore un autre problème: contrairement à la situation qui prévaut pour d'autres drogues, il est impossible de voir à l'œil nu qu'un jeune a consommé du protoxyde d'azote. Les politiques doivent avoir le courage d'interdire entièrement

Mevrouw Sofie Merckx (PVDA-PTB) steunt dat voorstel. Zij zal het initiatief nemen die werkgroep samen te roepen.

Mevrouw Nawal Farih (CD&V) erkent de omvang van het probleem. In Limburg groeit het fenomeen ook, onder meer door de nabijheid van de grens met Nederland, waar een andere regelgeving geldt.

IV. — ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikel 1

Over dit artikel worden geen opmerkingen gemaakt.

Het artikel wordt met eenparigheid van stemmen aangenomen.

Art. 2

Mevrouw Fonck (cdH) dient amendement nr. 1 (DOC 55 0390/003) in, waarmee wordt beoogd op elke verpakking die distikstofmonoxide bevat, te waarschuwen voor de gevaren van dat product. De inwerkingtreding van die bepaling wordt met een jaar uitgesteld, teneinde tijd te geven voor de aanpassing van de etikettering.

Amendement nr. 1 wordt ingetrokken en vervangen door amendement nr. 13 (DOC 55 0390/010), dat rekening houdt met een opmerking van de Raad van State. Er wordt verduidelijkt dat de verplichting tot waarschuwing niet geldt voor alle producten die distikstofmonoxide bevatten, maar enkel voor metalen patronen met distikstofmonoxide ten behoeve van spuitbusvullingen voor huishoudelijk gebruik.

Mevrouw Kathleen Depoorter (N-VA) denkt dat het een goed idee is om een waarschuwing op de producten aan te brengen. Zoals uit getuigenissen van artsen in een reportage op Bruzz bleek, weten jongeren immers meestal niet dat distikstofmonoxide een gevaarlijke drug is. Het gebruik van lachgas door jongeren is een onderschat probleem. Alle leden die burgemeester zijn van een gemeente zullen dit kunnen beamen. Een heikel punt is ook dat je – in tegenstelling tot bij andere drugs – aan de buitenkant niet kan zien dat de jongere de drug heeft gebruikt. Politici moeten de moed hebben om

cette substance, ce qui permettra de protéger les jeunes. La législation en matière de SAC n'est pas suffisante pour réaliser cet objectif.

M. Steven Creyelman (VB) souscrit entièrement à l'idée d'apposer une étiquette sur le produit. De cette façon, les jeunes pourront encore être avertis au dernier moment, juste avant la consommation du gaz hilarant, des effets néfastes de celui-ci.

Mme Nawal Farih (CD&V) se rallie à ce point de vue.

Mme Caroline Taquin (MR), M. Robby De Caluwé (Open Vld) et Mme Karin Jiroflée (sp.a) marquent leur accord sur l'amendement.

Mme Catherine Fonck (cdH) dépose l'amendement n° 2 (DOC 55 0390/002) visant à étendre l'interdiction de vente de protoxyde d'azote aux mineurs sur les pages web permettant de procéder à un achat en ligne, quel que soit le contenant.

Mme Kathleen Depoorter (N-VA) est favorable à l'idée d'interdire la vente de gaz hilarant sur internet. L'intervenante se demande toutefois comment une telle interdiction pourra effectivement entrer en vigueur. Elle rappelle notamment que la kétamine peut simplement être achetée en ligne.

M. Patrick Prévot (PS) émet des doutes sur l'efficacité d'une interdiction de vente sur internet. Une législation fédérale belge ne peut pas encadrer le commerce électronique sur des sites étrangers.

L'intervenant demande également si Mme Fonck a prévu les moyens financiers et humains pour effectuer des contrôles dans les points de vente.

Mme Catherine Fonck (cdH), auteur de l'amendement n° 2, précise que la proposition de loi vise à modifier la loi du 24 janvier 1977 qui concerne, entre autres, les produits du tabac. Elle rappelle qu'actuellement, il existe une interdiction de vente de produits du tabac aux mineurs, également en ligne. Le SPF Santé publique est bien conscient qu'il convient de contrôler le commerce en ligne afin de protéger les mineurs. Mme Fonck est d'avis que les différents services d'inspection des États membres de l'Union européenne pourraient collaborer pour mettre en place un système de contrôle du commerce en ligne.

de substantie volledig te verbieden, en zo jongeren te beschermen. De GAS-wetgeving volstaat hier niet voor.

Het voorstel om een label aan te brengen is volgens *de heer Steven Creyelman (VB)* zeer waardevol. Op die manier kan men de jongere op het laatste moment, net voor het gebruik, nog waarschuwen voor de schadelijke gevolgen van lachgas.

Mevrouw Nawal Farih (CD&V) sluit zich daarbij aan.

Mevrouw Caroline Taquin (MR), de heer Robby De Caluwé (Open Vld) en mevrouw Karin Jiroflée (sp.a) stemmen in met dit amendement.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) dient amendement nr. 2 (DOC 55 0390/002) in, dat ertoe strekt het verbod op de verkoop van distikstofmonoxide aan minderjarigen eveneens te verbieden wanneer die plaatsgrijpt via webpagina's waarop een aankoop kan plaatsvinden, en zulks ongeacht de verpakkingsvorm.

Mevrouw Kathleen Depoorter (N-VA) vindt het goed om lachgas online te verbieden, maar vraagt zich af hoe een dergelijk verbod effectief in werking kan treden. Ze verwijst naar het feit dat ketamine gewoon online aangekocht kan worden.

De heer Patrick Prévot (PS) uit twijfels over de werkzaamheid van een verbod op de verkoop via het internet. Met Belgische wetgeving kan de elektronische handel op buitenlandse websites niet worden geregeld.

De spreker vraagt ook of mevrouw Fonck heeft voorzien in de financiële en personele middelen om controles in de verkooppunten uit te voeren.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH), indienst van amendement nr. 2, wijst erop dat het wetsvoorstel beoogt de wet van 24 januari 1977 te wijzigen; die betreft onder meer de tabakswaaren. Zij herinnert er voorts aan dat het vandaag al verboden is tabakswaaren aan minderjarigen te verkopen, ook online. De FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen en Leefmilieu is zich goed bewust van het feit dat de onlinehandel moet worden gecontroleerd om de minderjarigen te beschermen. Mevrouw Fonck meent dat de diverse inspectiediensten van de lidstaten van de Europese Unie zouden kunnen samenwerken om een systeem ter controle van de onlinehandel op te zetten.

Il serait incohérent, voire discriminatoire, d'interdire la vente aux mineurs dans les magasins tout en leur permettant d'acheter en ligne.

M. Patrick Prévot (PS) n'est pas convaincu que les moyens humains soient disponibles pour effectuer les contrôles tant en magasin que sur internet.

Il met en évidence que dans les propositions émises dans le rapport de l'AFPMS, l'information et la prévention sont prioritaires alors que l'interdiction de vente aux mineurs est reprise à la fin de la liste des priorités. Les recommandations de l'AFPMS doivent être prises au sérieux.

M. Steven Creyelman (VB) soulève un problème de terminologie dans l'article 2, à savoir l'alinéa suivant: "Il est interdit de vendre des cartouches métalliques destinées à l'utilisation domestique de siphons alimentaires contenant du protoxyde d'azote aux jeunes de moins de dix-huit ans.". Doit-on en déduire que les cartouches en plastic sont autorisées? Un usage autre que domestique est-il autorisé? Peut-on offrir gratuitement du protoxyde d'azote aux mineurs?

Mme Catherine Fonck (cdH), auteur des amendements nos 1 et 2, constate que plusieurs bourgmestres ont pris des mesures dans leurs communes respectives. Elle plaide cependant pour une législation cohérente sur l'ensemble du territoire afin que les jeunes soient protégés partout de la même manière.

Mme Fonck parcourt ensuite les différentes recommandations formulées dans le rapport de l'AFPMS.

Elle rappelle que les campagnes de prévention ressortissent aux compétences des régions.

Des amendes SAC pourraient éventuellement être prévues pour le déversement illégal des capsules vides.

Le soutien des aides structurées n'est pas du ressort du législateur.

La proposition de loi pourrait être complétée en prévoyant que le vendeur a une obligation d'information sur le produit, par le biais d'un affichage sur le produit, lors de la vente aux particuliers.

Il serait, en outre, intéressant de disposer d'une liste des autres substances à incorporer dans la législation.

Enfin, la notion d'ivresse publique concerne une compétence de la commission de l'Intérieur.

Het zou onsamenhangend en zelfs discriminerend zijn de verkoop aan minderjarigen via winkels te verbieden en hun tegelijk de mogelijkheid te laten om online aankopen te verrichten.

De heer Patrick Prévot (PS) is er niet van overtuigd dat er genoeg personeel beschikbaar is om de controles in de winkels en op het internet uit te voeren.

Hij wijst erop dat in de voorstellen in het rapport van het FAGG informatie en preventie voorrang krijgen, terwijl het verbod op de verkoop aan de minderjarigen op het einde van de prioriteitenlijst wordt vermeld. De aanbevelingen van het FAGG moeten ernstig worden genomen.

De heer Steven Creyelman (VB) wijst op een terminologieprobleem in artikel 2, meer bepaald in het volgende lid: "Het is verboden om metalen patronen met distikstofmonoxide ten behoeve van spuitbusvullingen voor huishoudelijk gebruik te verkopen aan jongeren onder de achttien jaar.". Moet daaruit worden afgeleid dat plastic patronen wel toegelaten zijn? Is ander dan huishoudelijk gebruik toegestaan? Mag men de jongeren gratis distikstofmonoxide aanbieden?

Mevrouw Catherine Fonck (cdH), indienst van de amendementen nrs. 1 en 2, stelt vast dat meerdere burgemeesters in hun gemeenten maatregelen hebben getroffen. Zij pleit echter voor een samenhangende wetgeving op heel het grondgebied, opdat de jongeren overal op dezelfde wijze zouden worden beschermd.

Mevrouw Fonck overloopt vervolgens de diverse aanbevelingen in het rapport van het FAGG.

Zij herinnert eraan dat de preventiecampagnes een bevoegdheid van de deelstaten zijn.

Er zou eventueel kunnen worden voorzien in GAS-boetes voor het illegaal dumpen van lege patronen.

Ondersteuning van structurele hulp is geen bevoegdheid van de wetgever.

Het wetsvoorstel zou kunnen worden vervolledigd door te vermelden dat de verkoper verplicht is om via etikettering informatie aan te brengen op het product, wanneer dat aan privépersonen wordt verkocht.

Het zou bovendien interessant zijn te beschikken over een lijst met andere stoffen die in de wetgeving zouden moeten worden vermeld.

Tot slot is openbare dronkenschap een thema waarvoor de commissie Binnenlandse Zaken bevoegd is.

En conclusion, Mme Fonck fait remarquer que la proposition de loi ainsi que les amendements, ne sont pas très éloignés de l'avis de l'AFPMS et la proposition de loi peut très bien être complétée.

Mme Frieda Gijbels (N-VA) attire l'attention sur la différence entre les amendes SAC qui visent les utilisateurs, et les dispositions de la présente proposition de loi qui visent les producteurs et les vendeurs.

M. Jan Bertels (sp.a) demande également une note du service juridique afin de voir si les dispositions de la proposition de loi et des amendements sont réalisables et, en particulier, si certaines mesures peuvent faire l'objet d'une délégation au Roi.

M. Robby De Caluwé (Open Vld) se rallie à l'avis de M. Bertels.

M. Patrick Prévot (PS) répète qu'en l'absence de contrôles effectifs, les mesures préconisées ne seront que des effets d'annonce.

M. Steven Creyelman (VB) se demande, à l'instar de M. Prévot, comment l'on contrôlera une interdiction de vente en ligne s'il s'agit d'un site internet étranger. Faut-il dans ce cas également interdire l'importation de protoxyde d'azote?

M. Robby de Caluwé (Open Vld) estime, lui aussi, que cette interdiction de vente en ligne sera difficile à faire respecter dans le contexte international dans lequel évolue le commerce électronique.

Mme Caroline Taquin (MR) marque son accord sur l'amendement n° 2. La vente en ligne de cartouches doit être interdite, car on sait que les jeunes sont très actifs sur l'internet.

Mme Karin Jiroflée (sp.a) n'est pas convaincue par les arguments développés ci-dessus. L'intervenante estime qu'il faut commencer par une interdiction de vente en ligne au niveau national. Cette interdiction devra bien entendu finalement être réglée dans une perspective internationale, mais les pouvoirs publics peuvent d'ores et déjà lancer un signal clair.

M. Steven Creyelman et consorts présentent l'amendement n° 9 (DOC 55 0390/006), qui tend à réserver la vente de protoxyde d'azote aux pharmaciens. Une telle mesure devrait compliquer l'accès des jeunes à cette substance.

En sa qualité de pharmacienne, *Mme Kathleen Depoorter (N-VA)* n'est pas convaincue par cet

Om af te ronden wijst mevrouw Fonck erop dat het wetsvoorstel en de amendementen dicht bij het advies van het FAGG aansluiten en dat het wetsvoorstel beslist kan worden aangevuld.

Mevrouw Frieda Gijbels (N-VA) trekt de aandacht op het verschil tussen de GAS-boetes, die de gebruikers betreffen, en de bepalingen van het voorliggende wetsvoorstel, die op de fabrikanten en de verkopers slaan.

Ook *de heer Jan Bertels (sp.a)* vraagt een nota van de Juridische Dienst, teneinde na te gaan of de bepalingen van het wetsvoorstel en van de amendementen verwezenlijkbaar zijn en in het bijzonder om te bekijken of met betrekking tot bepaalde maatregelen een machtiging aan de Koning kan worden verleend.

De heer Robby De Caluwé (Open Vld) is het eens met de heer Bertels.

De heer Patrick Prévot (PS) herhaalt dat bij gebrek aan daadwerkelijke controles de aanbevolen maatregelen slechts aankondigingsbeleid zullen zijn.

De heer Steven Creyelman (VB) vraagt zich, net als de heer Prévot, af hoe men een verbod op online verkoop zal controleren indien het om een buitenlandse website gaat. Moet in dat geval ook de import van distikstofmonoxide worden verboden?

Ook *de heer Robby de Caluwé (Open Vld)* denkt dat dit verbod op online verkoop moeilijk te handhaven zal zijn in de internationale context waarin e-commerce zich afspeelt.

Mevrouw Caroline Taquin (MR) stemt in met amendement nr. 2. De online verkoop van cartouches moet worden verboden, aangezien men weet dat jongeren zeer actief zijn op het internet.

Mevrouw Karin Jiroflée (sp.a) is niet overtuigd door bovenstaande argumenten. Zij denkt dat men moet starten met een landelijk verbod op online verkoop. Uiteraard moet dit soort verbod uiteindelijk in een internationaal perspectief worden geregeld, maar de overheid kan nu reeds een duidelijk signaal geven.

De heer Steven Creyelman c.s. dient amendement nr. 9 (DOC 55 0390/006) in, dat erop gericht is om de verkoop van distikstofmonoxide enkel aan apothekers toe te staan. Dit zal naar jongeren toe drempelverhogend werken.

Als apotheker vindt *mevrouw Kathleen Depoorter (N-VA)* het niet evident om dit amendement te steunen.

amendement. La mission du pharmacien consiste davantage à aider les toxicomanes à se sevrer qu'à vendre des substances qui engendrent une dépendance. L'intervenante estime par ailleurs que le rôle des pharmaciens n'est pas de vendre de la crème fraîche aux boulangers.

Mme Nawal Farih (CD&V) adhère aux arguments de Mme Depoorter.

M. Steven Creyelman et consorts présentent ensuite l'amendement n° 10 (DOC 55 0390/006), qui tend à autoriser la vente de protoxyde d'azote à des professionnels – comme des cuisiniers – dans des commerces spécialisés.

Le groupe de *Mme Kathleen Depoorter (N-VA)* est opposé de manière générale à la vente de protoxyde d'azote. Le gaz hilarant devra disparaître à terme. Il faudra donc trouver à terme un produit alternatif pour les professionnels qui utilisent cette substance.

M. Steven Creyelman et consorts présentent enfin l'amendement n° 11 (DOC 55 0390/007), qui tend à éliminer une ambiguïté. Dans le texte initial de l'article, seule la vente de cartouches métalliques de siphons alimentaires contenant du protoxyde d'azote est interdite explicitement. Les auteurs de l'amendement souhaitent interdire la vente de protoxyde d'azote aux mineurs quel que soit le conditionnement utilisé.

Mme Caroline Taquin (MR) présente l'amendement n° 12 (DOC 55 0390/009). Il s'agit d'un amendement d'ordre technique.

*
* *

L'amendement n° 2 est adopté par 8 voix contre une et 8 abstentions.

Les amendements n°s 9, 10 et 11 sont successivement rejetés par 15 voix contre 2.

L'amendement n° 12 est adopté par 16 voix contre une.

L'amendement n° 13 est adopté par 16 voix et une abstention.

L'article 2 ainsi modifié est adopté par 12 voix contre une et 4 abstentions.

De rol van de apotheker ligt eerder in het begeleiden van verslaafden bij het afkicken van substanties, dan in het zelf verkopen van verslavende substanties. Ze vindt het ook niet de taak van apothekers om aan bakkers slagroom te verkopen.

Mevrouw Nawal Farih (CD&V) volgt de argumenten van mevrouw Depoorter.

Vervolgens dient *de heer Steven Creyelman c.s.* amendement nr. 10 (DOC 55 0390/006) in, dat erop gericht is om de verkoop van distikstofmonoxide aan professionele gebruikers, zoals koks, toe te staan in gespecialiseerde handelszaken.

De fractie van *mevrouw Kathleen Depoorter (N-VA)* is tegen de verkoop van distikstofmonoxide *tout court*. In de tijd moet lachgas verdwijnen. Voor professionele gebruikers moet er op termijn dus naar een alternatieve stof worden gezocht.

Tot slot dient *de heer Steven Creyelman c.s.* amendement nr. 11 (DOC 55 0390/007) in, dat ertoe strekt een dubbelzinnigheid uit de tekst weg te nemen. In het oorspronkelijke artikel wordt enkel de verkoop van "metalen patronen met distikstofmonoxide ten behoeve van spuitbusvullingen" uitdrukkelijk verboden. De indieners van het amendement willen de verkoop aan minderjarigen van distikstofmonoxide in alle mogelijke houders verbieden.

Mevrouw Caroline Taquin (MR) dient amendement nr. 12 (DOC 55 0390/009) in. Het betreft een technisch amendement.

*
* *

Amendement nr. 2 wordt aangenomen met 8 tegen één stemmen en 8 onthoudingen.

Amendementen nr. 9, 10 en 11 worden achtereenvolgens verworpen met 15 tegen 2 stemmen.

Amendement nr. 12 wordt aangenomen met 16 tegen één stemmen.

Amendement nr. 13 wordt aangenomen met 16 stemmen en één onthouding.

Het aldus gewijzigde artikel 2 wordt aangenomen met 12 tegen één stemmen en 4 onthoudingen.

Art. 3 (nouveau)

Mme Kathleen Depoorter (N-VA), coauteur de la proposition de loi DOC 55 0390/001, et consorts déposent l'amendement n° 3 (DOC 55 0390/004) visant à interdire totalement la vente de cartouches métalliques destinées à l'utilisation domestique de siphons alimentaires contenant du protoxyde d'azote.

Mme Frieda Gijbels (N-VA) défend l'amendement déposé par son groupe. Elle explique qu'interdire la vente de cartouches de protoxyde d'azote uniquement aux mineurs compliquera l'utilisation de ces cartouches à des fins récréatives, mais n'y mettra pas un terme. Tant que ces cartouches seront en vente libre, des mineurs parviendront toujours à s'en procurer par des moyens détournés. Pour empêcher toute utilisation de ces cartouches à des fins récréatives, l'instauration d'une interdiction générale de vente s'impose. De plus, l'utilisation de ces cartouches à des fins récréatives ne se limite pas uniquement aux mineurs. En effet, des personnes majeures s'adonnent aussi à cette pratique, ce qui implique un danger plus grand pour la sécurité routière.

Mme Barbara Creemers (Ecolo-Groen) estime qu'il n'a pas été tenu compte des avis recueillis dans la discussion de la proposition de loi. Sciensano, qui collabore avec des organisations venant en aide aux toxicomanes, n'était ainsi pas demandeur d'un durcissement de la législation relative au protoxyde d'azote. Une approche préventive lui semble indiquée. L'intervenante considère qu'il importe plus que la commission se concentre sur la lutte contre des drogues plus dangereuses que le gaz hilarant. Il faut en outre veiller à ce que la problématique du gaz hilarant ne soit pas rejetée dans l'illégalité. Qui plus est, les règles imposées en Belgique seraient très faciles à contourner sur le marché européen. Il est possible de s'attaquer plus efficacement à la problématique de la dépendance en informant davantage et en sensibilisant sur le gaz hilarant.

Le groupe de l'intervenante ne soutient par conséquent pas l'amendement de Mme Depoorter et s'abstiendra lors du vote sur l'ensemble. En revanche, son groupe soutiendra les amendements tendant à prévoir des avertissements et des informations.

M. Steven Creyelman (VB) craint que l'on jette le bébé avec l'eau du bain en prévoyant une interdiction totale. Bien qu'il ne doute pas qu'une substance alternative soit développée à terme, l'utilisation par des cuisiniers amateurs par exemple ne peut pas être sanctionnée dans l'intervalle.

M. Creyelman s'adresse ensuite à Mme Creemers et affirme que la prévention et la répression ne doivent

Art. 3 (nieuw)

Mevrouw Kathleen Depoorter (N-VA), mede-indienster van wetsvoorstel DOC 55 0390/001, c.s. dient amendement nr. 3 (DOC 55 0390/004) in, dat ertoe strekt de verkoop van metalen patronen met distikstofmonoxide ten behoeve van spuitbusvullingen voor huishoudelijk gebruik volledig te verbieden.

Mevrouw Frieda Gijbels (N-VA) verdedigt het door haar fractie ingediende amendement. Zij geeft aan dat het verbod op de verkoop van distikstofmonoxidepatronen aan minderjarigen het gebruik van die patronen voor recreatieve bedwelming zal hinderen, maar niet onmogelijk zal maken. Zolang die patronen vrij mogen worden verkocht, zullen minderjarigen ze via omwegen altijd kunnen verwerven. Om elk gebruik van die patronen voor recreatieve doeleinden te voorkomen, is het nodig de verkoop ervan algemeen te verbieden. Bovendien gebruiken niet alleen jongeren die patronen voor recreatieve doeleinden. Ook meerderjarigen doen dat, hetgeen een groter gevaar voor de verkeersveiligheid met zich brengt.

Mevrouw Barbara Creemers (Ecolo-Groen) is van mening dat er in de bespreking van het wetsvoorstel voorbij wordt gegaan aan de ingewonnen adviezen. Zo was Sciensano, dat samenwerkt met organisaties voor hulpverlening aan drugsverslaafden, geen vragende partij voor een verstrenging van de wetgeving rond distikstofmonoxide. Een preventieve aanpak lijkt hen aangewezen. De spreekster denkt dat het belangrijker is dat de commissie zich richt op de strijd tegen gevaarlijkere drugs dan lachgas. Bovendien moet men erover waken dat de problematiek van lachgas niet in de illegaliteit wordt geduwd. Daarnaast zouden in België opgelegde regels zeer eenvoudig te omzeilen zijn op de Europese markt. De verslavingsproblematiek kan beter worden aangepakt door middel van sensibilisering en het geven van meer informatie over lachgas.

Om deze redenen steunt de fractie van de spreekster het amendement van mevrouw Depoorter niet en zal ze zich onthouden bij de stemming over het geheel. De fractie zal wel de amendementen steunen die voorzien in waarschuwingen en informatie.

De heer Steven Creyelman (VB) vreest dat men met een volledig verbod het kind met het badwater zal weggooien. Hoewel hij erop vertrouwt dat er op termijn een alternatieve stof zal worden ontwikkeld, mag men in de tussentijd het gebruik door bijvoorbeeld hobbykoks niet afstraffen.

Vervolgens richt de heer Creyelman zich tot mevrouw Creemers en stelt hij dat preventie en bestraffing

pas nécessairement s'exclure mutuellement. La politique ne peut pas fermer les yeux face à un problème qui ne cesse de prendre de l'ampleur. Elle doit en outre envoyer un signal clair aux jeunes concernant la gravité de l'utilisation de gaz hilarant. Cela est faisable en imposant une peine en tant qu'autorité publique.

Mme Caroline Taquin (MR) estime que l'amendement n° 3 est trop restrictif et ne le soutiendra par conséquent pas.

Mme Nawal Farih (CD&V) ne pense pas qu'une interdiction totale protégera les jeunes à long terme. Il importe plus de rendre les jeunes attentifs au problème par le biais de la sensibilisation et en misant sur la prévention. La commission pourrait toutefois s'engager à évaluer la législation après trois ans et à éventuellement examiner à ce moment-là s'il faut tout de même opter pour une interdiction.

Mme Sofie Merckx (PVDA-PTB) estime qu'il importe de travailler à une approche intégrée. Elle déplore à cet égard que les différentes compétences en matière de santé soient dispersées parmi les niveaux de pouvoirs. Il ressort en outre des différents avis que la prévention constitue le principal moyen de lutter contre l'utilisation de gaz hilarant par les jeunes. Le groupe de l'intervenante considère qu'il est trop limité de ne travailler qu'avec une interdiction.

M. Robby De Caluwé (Open Vld) rappelle que l'avis du groupe de travail interadministratif n'apporte guère d'éléments justifiant une interdiction de la vente. Le groupe de travail indique qu'une réglementation stricte rejeterait la problématique dans l'illégalité, ce qui rendrait peut-être l'utilisation du gaz hilarant plus attrayante.

L'avis du *Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs (VAD)* indique quant à lui qu'il ressort du modèle néerlandais qu'une approche locale est recommandée. Une fiche info y a également été élaborée pour les administrations locales sur la manière de lutter contre le problème au niveau local.

Le groupe de l'intervenant craint une surenchère d'interdictions et estime qu'il est préférable d'investir dans la sensibilisation et d'informer. Par conséquent, le groupe de l'intervenant votera contre la proposition de loi.

M. Steven Creyelman (VB) doute que les Pays-Bas puissent servir d'exemple en matière de drogues. Le problème d'une approche locale par le biais de sanctions

elkaar niet hoeven uit te sluiten. De politiek mag niet wegstappen van een steeds groter wordend probleem en moet aan jongeren een duidelijk signaal geven over de ernst van het gebruik van lachgas. Dat kan door als overheid een strafmaat op te leggen.

Mevrouw Caroline Taquin (MR) vindt amendement nr. 3 te restrictief en zal het dan ook niet steunen.

Mevrouw Nawal Farih (CD&V) denkt niet dat een volledig verbod de jongeren op langere termijn zal beschermen. Het is belangrijker om jongeren op het probleem alert te maken door sensibilisering en door in te zetten op preventie. Wel zou de commissie zich kunnen engageren om de wetgeving na drie jaar te evalueren en dan eventueel te bekijken of er toch voor een verbod moet worden geopteerd.

Voor *mevrouw Sofie Merckx (PVDA-PTB)* is het belangrijk dat er aan een geïntegreerde aanpak wordt gewerkt. In dat kader betreurt ze dat de verschillende gezondheidsbevoegdheden versnipperd zijn over de beleidsniveaus heen. Bovendien blijkt uit de verschillende adviezen dat preventie het belangrijkste middel is om tegen het gebruik van lachgas door jongeren te strijden. Enkel met een verbod werken is voor haar fractie te beperkt.

De heer Robby De Caluwé (Open Vld) herinnert eraan dat het advies van de interadministratieve werkgroep weinig elementen aanbrengt die een verkoopverbod rechtvaardigen. De werkgroep suggereert dat een strenge regulering de problematiek in de illegaliteit zou duwen, wat het gebruik van lachgas misschien aantrekkelijker zou maken.

Het advies van het *Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs (VAD)* stelt dan weer dat uit het Nederlandse voorbeeld blijkt dat een lokale aanpak aan te bevelen is. Zij hebben ook een infocarte voor de lokale besturen opgesteld over hoe het probleem lokaal kan worden aangepakt.

De fractie van de spreker vreest dat men in een opbod van verboden terecht gaat komen, en denkt dat het beter is te investeren in sensibilisering en informeren. Om die redenen zal de fractie van de spreker tegen het wetsvoorstel stemmen.

De heer Steven Creyelman (VB) betwijfelt of met betrekking tot drugs Nederland als gidsland kan worden beschouwd. Het probleem van een lokale aanpak met

administratives communales (“SAC”) est qu’elle peut entraîner l’apparition d’une sorte de mosaïque d’interprétations de la réglementation.

Mme Karin Jiroflée (sp.a) souhaite nuancer quelque peu l’argument selon lequel une interdiction rendrait plus attrayante de l’utilisation de gaz hilarant. Il s’agit d’un argument pédagogique valable que les parents ou les éducateurs proches du jeune peuvent donner. En tant qu’autorité, il faut toutefois envoyer un signal clair au sujet de la dangerosité de certaines substances et oser opter pour une interdiction. En outre, la prévention demeure également cruciale. Cette double approche est nécessaire pour toutes les substances dangereuses, dès lors également pour les drogues, l’alcool et le tabac.

Mme Catherine Fonck (cdH) admet qu’une approche globale comprenant la prévention est nécessaire pour remédier au problème relatif au gaz hilarant. Elle estime toutefois que la prévention ne doit pas constituer l’unique instrument. Le niveau fédéral dispose effectivement de ses propres leviers afin de lutter contre le problème.

*
* *

L’amendement n° 3 est rejeté par 9 voix contre 4 et 4 abstentions.

Art. 3/1 (nouveau)

Mme Catherine Fonck (cdH) présente l’amendement n° 5 (DOC 55 0390/006) tendant à insérer un nouvel article. L’amendement à l’examen tend à prévoir des sanctions pour les personnes qui contreviennent aux dispositions de la proposition de loi à l’examen. Il vise à infliger, en cas de non-respect des dispositions de la loi, les mêmes sanctions que celles applicables au non-respect des dispositions relatives à la vente de tabac et d’alcool prévues à l’article 6, §§ 4 à 7, de la loi du 24 janvier 1977.

Mmes Kathleen Depoorter (N-VA), Caroline Taquin (MR) et Nawal Farih (CD&V) soutiennent l’amendement à l’examen.

L’amendement n° 5 est adopté par 14 voix contre une et 2 abstentions.

En conséquence, il est inséré un nouvel article.

GAS-boetes is dat er een soort van lappendeken van interpretaties van de regelgeving ontstaat.

Mevrouw Karin Jiroflée (sp.a) wil het argument dat een verbod het gebruik van lachgas aantrekkelijker zou maken enigszins nuanceren. Dat is een valabel pedagogisch argument, dat ouders of opvoeders die dicht bij de jongere staan, kunnen geven. Als overheid moet men echter een duidelijk signaal geven over de gevaarlijkheid van bepaalde substanties en voor een verbod durven kiezen. Daarnaast blijft preventie ook zeer belangrijk. Die dubbele aanpak is nodig bij alle gevaarlijke substanties, dus ook bij drugs, alcohol en tabak.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) is het ermee eens dat een globale aanpak, waarvan preventie deel uitmaakt, nodig is om het probleem met betrekking tot lachgas op te lossen. Zij vindt echter wel dat preventie niet het enige middel moet zijn. Het federale niveau heeft wel degelijk zijn eigen hefboomen om het probleem te bestrijden.

*
* *

Amendement nr. 3 wordt verworpen met 9 tegen 4 stemmen en 4 onthoudingen.

Art. 3/1 (nieuw)

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) dient amendement nr. 5 (DOC 55 0390/006) in, dat ertoe strekt een nieuw artikel in te voegen. Het amendement beoogt te voorzien in sancties jegens de personen die een inbreuk plegen op de nieuwe bepalingen van de wet. Het amendement strekt ertoe de niet-inachtneming van die wetsbepalingen te bestraffen met dezelfde sancties als die welke krachtens artikel 6, §§ 4 en 6, van de wet van 24 januari 1977 thans van toepassing zijn bij de niet-inachtneming van de bepalingen die de verkoop van tabak en alcohol regelen.

Mevrouw Kathleen Depoorter (N-VA), mevrouw Caroline Taquin (MR) en mevrouw Nawal Farih (CD&V) steunen dit amendement.

Amendement nr. 5 wordt aangenomen met 14 tegen één stemmen en 2 onthoudingen.

Bijgevolg wordt een nieuw artikel ingevoegd.

Art. 3/2 (nouveau)

M. Steven Creyelman et consorts présentent l'amendement n° 8 (DOC 55 0390/006) tendant à insérer un nouvel article. L'amendement tend à insérer une disposition pénale dans la proposition de loi à l'examen.

Mme Sofie Merckx (PVDA-PTB) demande quelles seront les personnes visées par ces sanctions. S'agira-t-il des commerçants ou bien des mineurs d'âge eux-mêmes?

M. Steven Creyelman (VB) précise que les sanctions viseront non pas les jeunes mais les commerçants.

Mme Catherine Fonck (cdH) répond que les sanctions prévues dans son amendement n° 5 viseront les distributeurs et les fabricants.

L'amendement n° 8 est rejeté par 15 voix contre 2.

Art. 4 (nouveau)

Mme Kathleen Depoorter (N-VA), coauteur de la proposition de loi DOC 390/001, et consorts présentent l'amendement n° 4 (DOC 55 0390/004) visant à prévoir que la loi entrera en vigueur trois ans après sa publication au *Moniteur belge* mais que le Roi pourra reporter la date d'entrée en vigueur à l'issue d'une évaluation de la loi au sein de la commission de la Chambre des représentants compétente. Cette évaluation devra être réalisée dans les trois ans suivant la publication de la loi à l'examen au *Moniteur belge*.

Mme Frieda Gijbels (N-VA) défend cet amendement en soulignant qu'il va de soi qu'une interdiction générale de vente aura des conséquences pour les fabricants de cartouches et de siphons. C'est la raison pour laquelle les auteurs de l'amendement préconisent une période de transition afin de permettre au secteur de s'y préparer.

Ils sont conscients que l'abandon des cartouches ne sera pas simple, mais sont convaincus qu'il est possible de trouver des solutions innovantes. Cette interdiction s'inscrit par ailleurs dans le droit fil de leur vision et de leurs objectifs en matière de limitation du réchauffement climatique. En effet, à concentration molaire identique, le N₂O contribue près de 300 fois plus au réchauffement climatique que le CO₂. Les auteurs de l'amendement souhaitent éviter que la loi n'entre en vigueur avant que des solutions alternatives opérationnelles soient disponibles. C'est pourquoi ils prévoient que la loi devra être évaluée par la Chambre des représentants dans les trois ans qui suivent sa publication au *Moniteur*

Art. 3/2 (nieuw)

De heer Steven Creyelman c.s. dient amendement nr. 8 (DOC 55 0390/006) in, dat ertoe strekt een nieuw artikel in te voegen. Het amendement beoogt om een strafbeoordeling in te voegen in het wetsvoorstel.

Mevrouw Sofie Merckx (PVDA-PTB) vraagt wie er gevisieerd zou worden door de sancties. Zijn dat de handelaars of zijn het de minderjarigen zelf?

De heer Steven Creyelman (VB) verduidelijkt dat de sancties op de handelaars gericht zouden zijn, niet op jongeren.

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) antwoordt dat de in haar amendement nr. 5 genoemde sancties bedoeld zijn voor verdelers en fabrikanten.

Amendement nr. 8 wordt verworpen met 15 tegen 2 stemmen.

Art. 4 (nieuw)

Mevrouw Kathleen Depoorter (N-VA), mede-indienster van wetsvoorstel DOC 55 0390/001, c.s. dient amendement nr. 4 (DOC 55 0390/004) in, waarmee wordt beoogd dat de wet drie jaar na de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad* in werking treedt, maar dat de Koning de datum van inwerkingtreding mag uitstellen na een evaluatie van de wet binnen de bevoegde commissie van de Kamer van volksvertegenwoordigers. Die evaluatie dient plaats te vinden binnen drie jaar na de bekendmaking van de wet in het *Belgisch Staatsblad*.

Mevrouw Frieda Gijbels (N-VA) verdedigt dat amendement door te benadrukken dat een algemeen verkoopverbod uiteraard gevolgen zal hebben voor de fabrikanten van patronen en spuitbussen. Daarom stellen de indieners van het amendement een overgangperiode voor, opdat de sector zich zou kunnen voorbereiden.

Zij zijn er zich van bewust dat het bannen van de patronen niet eenvoudig zal zijn, maar zijn ervan overtuigd dat het mogelijk is vernieuwende oplossingen te vinden. Dat verbod past trouwens perfect in de visie en de doelstellingen van de indieners inzake de beperking van de klimaatopwarming. N₂O draagt per gelijke molaire hoeveelheid immers bijna 300 keer meer bij tot de opwarming van het klimaat dan CO₂. De indieners van het amendement willen voorkomen dat de wet in werking treedt alvorens er werkbare alternatieven voorhanden zijn. Daarom beogen ze te bepalen dat de wet binnen drie jaar na de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad* door de Kamer van volksvertegenwoordigers

belge. Au cours de cette évaluation, la Chambre devra examiner s'il est économiquement possible de maintenir l'entrée en vigueur de l'interdiction générale de vente à la date fixée initialement et si le secteur a fourni des efforts d'innovation suffisants pour trouver des solutions alternatives aux gaz propulseurs. Si la Chambre venait à rendre une évaluation négative, le Roi pourrait alors reporter la date d'entrée en vigueur de la loi.

Mme Gijbels conçoit que les amendements n°s 3 et 4 sont des amendements substantiels qui risquent de soulever des questions auprès des membres de la commission. Elle demande dès lors l'avis du service juridique de la Chambre sur ces amendements.

Mme Caroline Taquin (MR), coauteur de la proposition de loi, se déclare disposée à amender le texte de sa proposition. Elle demande à disposer de temps pour examiner les amendements et les différents avis demandés. Elle se rallie à la demande d'avis de *Mme Gijbels*.

*
* *

L'amendement n° 4 est rejeté par 8 voix contre 6 et 3 abstentions.

Art. 4/1 (*nouveau*)

Mme Catherine Fonck (cdH) présente l'amendement n° 6 (DOC 55 0390/006) tendant à insérer un nouvel article. L'amendement à l'examen tend à prévoir des sanctions pour les personnes qui contreviennent aux dispositions de la proposition de loi à l'examen. Il vise à infliger, en cas de non-respect des dispositions de la loi, les mêmes sanctions que celles applicables au non-respect des dispositions relatives à la vente de tabac et d'alcool prévues à l'article 6, §§ 4 à 7, de la loi du 24 janvier 1977.

Mme Fonck indique également que le Conseil d'État n'a formulé aucune observation à propos de ses amendements n°s 5 et 6.

L'amendement n° 6 est adopté par 14 voix contre une et 2 abstentions.

En conséquence, il est inséré un nouvel article.

Art. 5 (*nouveau*)

Mme Catherine Fonck (cdH) présente l'amendement n° 7 (DOC 55 0390/006) tendant à insérer un nouvel

moet worden geëvalueerd. Via die evaluatie zal de Kamer moeten nagaan of het economisch haalbaar is om het algemeen verkoopverbod te doen ingaan op de aanvankelijk vastgelegde datum en of de sector voldoende innovatie-inspanningen heeft geleverd om alternatieven voor de aandrijfgassen te vinden. Mocht de Kamer een negatieve evaluatie uitbrengen, dan zou de Koning de inwerkingtreding van de wet mogen uitstellen.

Mevrouw Gijbels begrijpt dat de amendementen nrs. 3 en 4 wezenlijke aanpassingen bevatten, die bij de commissieleden vragen zouden kunnen doen rijzen. Zij vraagt derhalve het advies van de Juridische Dienst van de Kamer aangaande die amendementen.

Mevrouw Caroline Taquin (MR), mede-indienster van het wetsvoorstel, verklaart bereid te zijn om haar wetsvoorstel te amenderen. Zij vraagt tijd om de amendementen en de diverse gevraagde adviezen te onderzoeken. Zij steunt het adviesverzoek van mevrouw Gijbels.

*
* *

Amendement nr. 4 wordt verworpen met 8 tegen 6 stemmen en 3 onthoudingen.

Art. 4/1 (*nieuw*)

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) dient amendement nr. 6 (DOC 55 0390/006) in, dat ertoe strekt een nieuw artikel in te voegen. Het amendement beoogt te voorzien in sancties jegens de personen die een inbreuk plegen op de nieuwe bepalingen van de wet. Het amendement strekt ertoe de niet-inachtneming van die wetsbepalingen te bestraffen met dezelfde sancties als die welke krachtens artikel 6, §§ 4 en 6, van de wet van 24 januari 1977 thans van toepassing zijn bij de niet-inachtneming van de bepalingen die de verkoop van tabak en alcohol regelen.

Mevrouw Fonck deelt nog mee dat de Raad van State geen opmerkingen heeft gemaakt over haar amendementen nrs. 5 en 6.

Amendement nr. 6 wordt aangenomen met 14 tegen één stemmen en 2 onthoudingen.

Bijgevolg wordt een nieuw artikel ingevoegd.

Art. 5 (*nieuw*)

Mevrouw Catherine Fonck (cdH) dient amendement nr. 7 (DOC 55 0390/006) in, dat ertoe strekt een

article. Chaque contenant incluant du protoxyde d'azote devra alerter sur la dangerosité de la consommation de cette substance. L'objectif est que cette disposition entre en vigueur un an après la publication de la nouvelle loi au *Moniteur belge*, afin de laisser le temps au secteur de s'adapter à cette nouvelle obligation.

L'amendement n° 7 est adopté par 11 voix contre une et 5 abstentions.

En conséquence, il est inséré un nouvel article.

*

L'ensemble de la proposition de loi, telle qu'elle a été modifiée, est adopté, par vote nominatif, par 12 voix contre une et 4 abstentions.

En conséquence, la proposition DOC 55 0641/001 jointe à la discussion devient sans objet.

Le résultat du vote nominatif est le suivant:

Ont voté pour:

N-VA: Kathleen Depoorter, Frieda Gijbels, Yoleen Van Camp;

PS: Hervé Rigot, Eliane Tillieux;

VB: Steven Creyelman, Dominiek Sneppe;

MR: Magali Dock, Caroline Taquin;

CD&V: Nawal Farih;

PVDA-PTB: Sofie Merckx;

sp.a: Karin Jiroflée.

Ont voté contre:

Open Vld: Robby De Caluwé.

Se sont abstenus:

Ecolo-Groen: Barbara Creemers, Séverine de Laveleye, Laurence Hennuy.

La rapporteuse,

Barbara CREEMERS

Le président,

Thierry WARMOES

nieuw artikel in te voegen. Op elke recipiënt die distikstofmonoxide bevat, moet worden vermeld dat het gebruik van die stof gevaarlijk is. Het is de bedoeling dat die bepaling in werking treedt één jaar na de bekendmaking van de nieuwe wet in het *Belgisch Staatsblad*. De sector krijgt aldus voldoende tijd om zich naar die nieuwe verplichting te schikken.

Amendement nr. 7 wordt aangenomen met 11 tegen één stemmen en 5 onthoudingen.

Bijgevolg wordt een nieuw artikel ingevoegd.

*

Het gehele aldus gewijzigde wetsvoorstel wordt bij naamstemming aangenomen met 12 tegen één stemmen en 4 onthoudingen.

Bijgevolg is het aan de bespreking toegevoegde wetsvoorstel DOC 55 0641/001 zonder voorwerp.

Het resultaat van de naamstemming is als volgt:

Hebben voorgestemd:

N-VA: Kathleen Depoorter, Frieda Gijbels, Yoleen Van Camp;

PS: Hervé Rigot, Eliane Tillieux;

VB: Steven Creyelman, Dominiek Sneppe;

MR: Magali Dock, Caroline Taquin;

CD&V: Nawal Farih;

PVDA-PTB: Sofie Merckx;

sp.a: Karin Jiroflée.

Hebben tegengestemd:

Open Vld: Robby De Caluwé.

Hebben zich onthouden:

Ecolo-Groen: Barbara Creemers, Séverine de Laveleye, Laurence Hennuy.

De rapporteur,

Barbara CREEMERS

De voorzitter,

Thierry WARMOES